

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego

w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. Jana Szczepanika w Krośnie

I. Prawa i obowiązki ucznia

Uczeń ma prawo:

- znać zakres materiału przewidzianego do realizacji w bieżącym roku szkolnym,
- znać z wyprzedzeniem termin pracy klasowej lub sprawdzianu z większej partii materiału, przeprowadzonego w formie tradycyjnej lub zdalnej,
- znać tytuł lektury omawianej na lekcjach i termin jej realizacji,
- poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej, domowej, wypracowania zdalnego czy odpowiedzi ustnej w okresie 7 dni od daty wpisania tej oceny do dziennika, w porozumieniu z nauczycielem języka polskiego. W wypadku usprawiedliwionej nieobecności okres ten ulega stosownemu przedłużeniu. Prawo do poprawy nie dotyczy ocen niedostatecznych uzyskanych w związku z korzystaniem z niedozwolonych pomocy lub zakłócaniem przebiegu sprawdzianu.

Uczeń jest zobowiązany do:

- uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych z języka polskiego, odbywających się w szkole lub w formie zdalnej,
- dostarczania w wyznaczonym terminie prac domowych, projektów itp.,
- przeczytania lektury w wyznaczonym terminie,
- prowadzenia zeszytu i sporządzania notatek z każdej lekcji,
- posiadania odpowiedniego podręcznika do języka polskiego,
- obecności na zapowiedzianych wcześniej zadaniach klasowych, sprawdzianach, sprawdzianach zdalnych; uczeń nieobecny na ważnym sprawdzianie jest zobowiązany do napisania go na kolejnej lekcji, bez specjalnej zapowiedzi; w wypadku odmowy, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. W uzasadnionych wypadkach, np. po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności, uczeń ma prawo ustalić z nauczycielem datę pisania sprawdzianu w pierwszym terminie.

II. Wymagania edukacyjne

1. Prace pisemne:

- prace klasowe, domowe, zdalne obejmują różnorodne formy np. test (otwarty i zamknięty), sprawdzian z lektury, sprawdzian z wiadomości o epoce, sprawdzian typu maturalnego (tzw. test czytania ze zrozumieniem, wypracowanie), dyktando; ich celem jest sprawdzenie wiedzy, umiejętności i sprawności językowej ucznia,
- wypracowania są zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i dotyczą istotnej partii materiału,
- na marginesie prac pisemnych nauczyciel zaznacza uwagi dotyczące zawartości merytorycznej, języka, stylu i zapisu.

2. Wypowiedzi ustne:

- wypowiedzi ustne obejmują różnorodne formy np.: odpowiedzi z bieżącego materiału, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości lektur, powtórki wiadomości (szeroki zakres materiału), udział w dyskusji czy pracach zespołowych, wygłoszenie referatu, prezentacja projektu, aktywność na lekcji, także zdalnej.

3. Ocenianie ucznia:

Przy ocenianiu ucznia brane są pod uwagę następujące czynniki:

- merytoryczne przygotowanie do zajęć (szczególnie: znajomość treści lektur oraz podstawowych pojęć historycznoliterackich i teoretycznoliterackich),

- zdolność przekładania wiedzy na umiejętności (szczególnie: podczas formułowania wypowiedzi pisemnych i ustnych),
- aktywność na zajęciach,
- systematyczność, obowiązkowość,
- sprawność językowa (w mowie i piśmie),
- samodzielność sądów, niezależność myślenia,
- uczestnictwo w kulturze, lektury własne, udział w olimpiadach, konkursach,
- wizerunek ucznia na tle klasy,
- stosunek ucznia do przedmiotu.

III. Kryteria ocen z języka polskiego

- niedostateczny – Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, nie zna treści lektur, nie potrafi udzielić poprawnej odpowiedzi, nawet przy pomocy nauczyciela, popełnia rażące błędy rzeczowe, kompozycyjne, stylistyczne, składniowe, ortograficzne itd., wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu.
- dopuszczający – Uczeń ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w podstawie programowej; formułuje sądy, opinie, wnioski oraz wykonuje ćwiczenia z pomocą nauczyciela, wypowiada się z trudnością w określonych formach wypowiedzi (np. rozprawka), ma trudności w rozróżnianiu rodzajów i gatunków literackich oraz charakterystyce epok historycznoliterackich, popełnia błędy rzeczowe, kompozycyjne, stylistyczne, składniowe, ortograficzne, posługuje się ubogim słownictwem oraz nieudolnym stylem. Braki te jednak nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy i umiejętności.
- dostateczny – Uczeń opanował wiadomości i umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej, zna treść i problematykę lektur objętych programem nauczania, posiada podstawowe wiadomości o epokach, zna i potrafi scharakteryzować podstawowe pojęcia z teorii literatury, formułuje stereotypowe sądy i opinie na temat wartości uniwersalnych zawartych w tekstach literackich. Uczeń redaguje wypowiedzi (pisemne i ustne) trójdzielnie – dopuszczalne są zakłócenia w spójności, wypowiada się w określonych formach, zachowując niektóre ich wyróżniki; wypowiada się nie zawsze zgodnie z zasadami gramatyki polskiej, posługuje się mało zróżnicowaną składnią i słownictwem, nie popełnia rażących błędów rzeczowych.
- dobry – Uczeń opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, zna fakty i pojęcia dotyczące epok, swobodnie je charakteryzuje, zna i potrafi wykorzystać w ćwiczeniach wiadomości z nauki o języku. Formułuje własne sądy na temat wartości uniwersalnych zawartych w tekstach literackich. Wypowiada się swobodnie w określonych formach wypowiedzi (np. sprawozdanie, opis, recenzja), rozróżnia rodzaje i gatunki literackie, redaguje spójne wypowiedzi ustne i pisemne. Nie popełnia błędów rzeczowych, posługuje się jasnym i funkcjonalnym stylem, poprawnie pod względem gramatycznym (dopuszcza się usterki).
- bardzo dobry – Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, także z dziedziny nauki o języku. Dokonuje funkcjonalnej analizy tekstów literackich, wypowiada się na temat systemów wartości w nich zaprezentowanych. Charakteryzuje epoki historycznoliterackie, nazywa i wyjaśnia pojęcia z nimi związane, uzasadnia własne sądy i opinie. Wypowiada się swobodnie w określonych formach wypowiedzi, zachowując ich wyróżniki; rozróżnia rodzaje i gatunki literackie, redaguje wypowiedź spójną, o przemyślanej kompozycji.
- celujący – Kryteria takie, jak na ocenę bardzo dobrą w stopniu bezbłędnym; ponadto można wziąć pod uwagę sytuację, gdy uczeń posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe. Osiąga sukcesy

w olimpiadach i konkursach. Prezentuje własne odczytanie tekstów literackich, określa związki pomiędzy porównywanymi tekstami, umieszcza je w kontekście innych tekstów kultury (np. dzieło sztuki malarskiej, film), w sposób dojrzały wypowiada się na temat systemów wartości, identyfikując się z wybranym; w sposób krytyczny charakteryzuje epokę. Jego wypowiedzi mają charakter twórczy, oryginalny, naukowy. Uczeń konsekwentnie realizuje zamysł kompozycyjny, swobodnie wypowiada się w określonych formach wypowiedzi, zgodnie z zasadami gramatyki polskiej. Posługuje się stylem indywidualnym, świadomie dobierając środki językowe.

IV. Ocenianie sprawdzianów pisemnych

Oceny ze sprawdzianu, testu, pracy klasowej, kartkówki, ćwiczenia maturalnego ustalane są według przyjętej w statucie skali procentowej przeliczonej na oceny cyfrowe.

Oceny śródroczna i roczna wynikają ze średniej ważonej ze stopni cząstkowych. Każdy stopień cząstkowy posiada swoją wagę:

- oceny z pracy klasowej, sprawdzianu, testu (w wersji tradycyjnej i online) obejmującego większą partię materiału, z odpowiedzi ustnej z lektury i większej partii materiału liczone są x 3;
- oceny z kartkówki (w wersji tradycyjnej i online), ćwiczenia maturalnego, zadania domowego, dyktanda, odpowiedzi ustnej z zakresu kilku ostatnich lekcji oraz oceny z prezentacji projektu liczone są x 2;
- oceny z aktywności na lekcjach, w tym za udział w dyskusji i pracę w grupie, za wygłoszenie referatu oraz pozostałe liczone są x 1.

V. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie z języka polskiego bez podania przyczyny dwa razy w ciągu semestru (nie dotyczy zapowiadanych powtórzeń materiału, testów i sprawdzianów obejmujących szeroki materiał, oraz prac klasowych). Jednorazowe zgłoszenie nieprzygotowania dotyczy wszystkich lekcji języka polskiego odbywających się w klasie w danym dniu. Nie zwalnia ono ucznia z aktywnego udziału w lekcjach.

VI. W okresie nauki zdalnej nauczyciel może dostosować kryteria oceniania uczniów i zmienić średnią ważoną ocen np. z ćwiczeń utrwalających wiadomości po lekcji.

VII. W okresie nauki zdalnej ze względu na ograniczone możliwości percepcyjne uczniów czy dostęp do komputera ogólna liczba ocen z przedmiotu w I i II semestrze nie musi równać się liczbie godzin z przedmiotu+1.

VIII. Klasyfikacja błędów

Błędy gramatyczne, czyli:

1. błędy fleksyjne – oznacza się: fl. 2. błędy składniowe – oznacza się: skł.

Błędy leksykalne, czyli:

1. błędy słownikowe (wyrazowe) – oznacza się: wyr. 2. błędy frazeologiczne – oznacza się: fraz.

Błędy stylistyczne – oznacza się: styl.

Błędy zapisu, czyli:

1. błędy ortograficzne – oznacza się: o. 2. błędy graficzne – oznacza się: graf. 3. błędy interpunkcyjne – oznacza się: i.

Błędy merytoryczne – oznacza się: rz.